

Basmul

Între creațiile poporului nostru, basmul este unic prin valoarea etică și estetică, prin bogăția lui de idei și prin lumea fabuloasă pe care o creează.

Basmul este opera epică de mare întindere în care întâmplările reale se împletesc cu cele fantastice fiind săvârșite de persoane cu puteri supranaturale care reprezintă forțele binelui și al răului. Din confruntarea lor ies învingătoare forțele binelui pentru că reprezintă idealurile omului și ale comunității în care trăiește.

„Prâslea cel voinic și merele de aur” este un basm popular care face parte din volumul „Legende și basmele românilor” în care Petre Ispirescu a cules și a inclus mai multe basme populare.

Caracterul epic este dat de folosirea narațiunii ca mod de expunere și prin modul indirect de a exprima ideile și sentimentele cu ajutorul acțiunii și al personajelor.

Întâmplările reale și cele fantastice se împletesc într-o țesătură epică bine motivată. În general lumea basmului este dominată de întâmplări fantastice, nelipsind însă cele reale. În „Prâslea cel voinic și merele de aur” reală este existența unui împărat, a celor trei fiice și a fiilor. Majoritatea întâmplărilor sunt fantastice: Prâslea se luptă cu zmeii care furaseră merele de aur, ajunge pe tărâmul celălalt, este adus de o zgrițuroaica pe pământ.

Ca și în alte basme există personaje reale și personaje fantastice. Cele reale sunt împăratul, fiii și fetele, iar cele fantastice sunt zmeii, zgrițuroaica și puii ei. Personajele se grupează în jurul relației bine-rău. Prâslea împăratul și fetele sunt personaje pozitive. Prâslea are și puteri supranaturale: se transformă în flacără în timpul luptei, are o forță

neobișnuită, își taie carne pentru a hrăni zgripturoaica. Zmeii și frații lui Prâslea reprezintă forțele răului și în final sunt pedepsiți.

Reale sau fantastice personajele basmelor devin simboluri ale realității. Prâslea este idealul de dreptate și cinste, zmeii și frații reprezintă viclenia, răutatea și violența.

În basmul „Prâslea cel voinic și merele de aur” spațiul și timpul sunt precizate foarte vag. Timpul este nedeterminat, îndepărtat, fabulos. Spațiul este real (gradina, palatul), dar și ireal (tărâmul celălalt).

Ca structură basmul se bazează pe un model unic. Are loc o intervenție care destabilizează ordinea existenței oamenilor, intervine eroul care își asumă o misiune, trece prin mai multe probe și în final iese biruitor.

Tot de structura basmului țin formulele narrative de început, mediane și finale. Formula de început „a fost odată” ne introduce într-un timp fabulos și anticipează întâmplările neobișnuite. Formula de încheiere „și-am încălecat pe-o șa ...” marchează sfârșitul acțiunii și revenirea la realitate într-o notă de veselie și optimism.

În basm se observa preferința pentru cifra magică trei (trei fii, trei zmei).

Un element fantastic este metamorfoza personajelor sau a obiectelor (Prâslea se transformă în flacăra)

Fiind o creație populară basmul „Prâslea cel voinic și merele de aur” are caracter anonim, oral și colectiv.

Se folosesc elemente ale limbii populare, multe expresii, proverbe, zicători.

Opera literară „Prâslea cel voinic și merele de aur” ilustrează trăsăturile caracteristice basmului popular.